

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Co/59/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233183
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112233183.3

Rozhodnutie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvola a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Petra Kaňu, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 05. februára 2014, č. k. 8C/30/2013-61, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh (ďalej len žalobu) o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vo veciach vedených pod sp.zn. 8C/30/2013, 8C/34/2013, 8C/35/2013, 8C/60/2013, ktoré boli spojené na spoločné konanie pod sp.zn. 8C/30/2013 zamietol a odporcovi (ďalej len žalovanému) náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k záveru, že žaloby navrhovateľa (ďalej len žalobcu) na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatnenej z titulu nesprávneho úradného postupu v zmysle § 514/2003 Z.z. nie sú dôvodné a preto ich zamietol. Samotnému uplatneniu nárokov malo predchádzať jeho predbežné prerokovanie s príslušným orgánom teda Ministerstvom spravodlivosti SR a je nesporné, že žalobca dňa 23.04.2012 doručil príslušnému orgánu žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody i keď tieto neobsahovali zákonom predpísané náležitosti a žalobca ich na výzvu žalovaného nedoplnil, avšak samotné podanie týchto žiadostí a uplynutie lehoty 6 mesiacov na uspokojenie nároku na náhradu škody postačovali k tomu, aby bola splnená zákonná podmienka pre podanie žaloby na súd napriek tomu, že lehota 6 mesiacov uplynula až po začatí súdneho konania.

Žalovaný vo svojom vyjadrení vzniesol námietku premlčania proti nároku na náhradu škody vzniknutému pred dňom 23.04.2009, avšak v tomto prípade boli návrhy na zmenu exekútora podané dňa 22.11.2010 a rozhodnutia súdu o týchto návrhoch boli doručené právnomu zástupcovi oprávneného taktiež po uvedenom dátume a preto žalobcovi do podania žaloby na súd neuplynula zákonná 3-ročná lehota na uplatnenie jeho nároku na náhradu škody a z toho dôvodu v konaní nebolo možné prihliadnuť na námietku premlčania vznesenú žalovaným.

Súd prvého stupňa konštatoval, že žalobca si uplatnil náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že v exekučnom konaní došlo k nesprávnomu úradnému postupu, ktorý mal spočívať v tom,

že o návrhu na zmenu súdneho exekútora nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote. Uviedol, že v ustanovení § 44 ods. 8 Exekučného poriadku je uvedená lehota 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora a to od doručenia tohto návrhu, avšak pokiaľ v exekučnom konaní došlo zo strany súdu k prekročeniu tejto zákonnej lehoty, tak je potrebné skúmať, či k tomuto došlo pre zložitosť veci, správanie účastníkov konania alebo z dôvodu samotného postupu súdu, nakoľko nie každé nedodržanie zákonom stanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora je možné považovať za zbytočné prietahy v konaní. Samotná skutočnosť, že súd o návrhu na zmenu exekútora nerozhodol v lehote 30 dní, ešte nemusí zakladať nárok žalobcu na náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu, pretože okolnosti, ktoré predchádzali návrhu a postup súdov v exekučných veciach v nasledujúcom období nasvedčujú tomu, že z ich strany nedošlo k nesprávne úradnému postupu i keď rozhodnutia o návrhoch na zmenu súdneho exekútora boli vydávané po uplynutí lehoty 30 dní. V tejto súvislosti uviedol, že existujú objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol dodržať lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora, pretože tieto návrhy boli podávané zo strany oprávneného hromadne do jednotlivých exekučných konaní a vzhľadom na zaťaženosť súdov nebolo možné o týchto návrhoch rozhodnúť v lehote 30 dní. Okrem toho uvedené návrhy na zmenu exekútora podávané oprávneným Pohotovosť s.r.o. boli viac ako diskutabilné, pretože oprávnený navrhoval zmenu exekútora a žiadal poveriť ďalším vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že tento súdny exekútor bol v minulosti a to v rokoch 2006 až 2007 jeho zamestnancom a samotná táto skutočnosť vylučovala, aby súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý mohol byť poverený vykonaním exekúcie s poukazom na § 30 ods.1 Exekučného poriadku. Oprávnený spoločne so súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým teda svojou úmyselnou nečinnosťou a hromadným podávaním návrhov na zmenu exekútora spôsobili, že súdy rozhodovali o týchto návrhoch až po uplynutí zákonnej 30 dňovej lehoty, avšak vzhľadom na vyššie uvedené dôvody uvedenú činnosť súdov nie je možné hodnotiť za nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote a preto súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal základ svojho nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Skutočnosť, že v konaní sp.zn. 17Er/246/2003 Okresný súd Nitra nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora doručeného mu dňa 22.11.2010 v lehote 30 dní, ale až dňa 02.06.2011, v konaní sp.zn. 9Er/724/2006 Okresný súd Nitra nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora doručeného mu dňa 22.11.2010 v lehote 30 dní, ale až dňa 16.04.2012, kde zároveň rozhodol aj o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a exekúciu zastavil, v konaní sp.zn. 17Er/34/2003 Okresný súd Nitra nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora doručeného mu dňa 22.11.2010 v lehote 30 dní, ale až dňa 04.05.2011 a v konaní sp.zn.9Er/207/2003 Okresný súd Nitra nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora doručeného mu dňa 22.11.2010 v lehote 30 dní, ale až dňa 10.04.2012, nie je možné hodnotiť ako nesprávny úradný postup zo strany tohto súdu, pretože vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti možno hodnotiť postup oprávneného podávajúceho hromadné návrhy na zmenu exekútora za JUDr. Rudolfa Krutého v jednotlivých exekučných konaniach napriek tomu, že mal vedomosť o okolnosti vylučujúcej tohto exekútora z vykonávania exekúcie, za úmyselné vyvolanie situácie, v ktorej súd o týchto návrhoch na zmenu exekútora nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote, so zámerom využiť túto okolnosť pre uplatnenie si náhrady škody podľa zákona č.514/2003 Z.z. Žalobca vediať o okolnosti vylučujúcej súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z vykonávania exekúcie, v ktorých vystupoval na strane oprávneného, nemal tieto návrhy vôbec podávať a súdny exekútor mal uvedenú skutočnosť, ktorá ho vylučovala z vykonávania exekúcie, v ktorých ako oprávnený vystupovala spoločnosť Pohotovosť s.r.o., bezodkladne oznámiť súdu, pričom ani jeden z nich zámerne túto svoju povinnosť nerešpektoval a súdny exekútor tak urobil až po vydaní nálezů Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 322/2010 z 13.04.2011.

Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že v prejednávanych veciach vedených pod sp.zn. 8C/30/2013, sp.zn. 8C/34/2013, sp.zn.8C/35/2013, sp.zn. 8C/60/2013, ktoré boli spojené na spoločné konanie pod sp.zn. 8C/30/2013 nedošlo k nesprávne úradnému postupu z dôvodu nevydania rozhodnutí v zákonom stanovenej lehote a keďže zo strany žalobcu nebolo doložené žiadne iné rozhodnutie, ktoré by konštatovalo prietahy v konaní tak, ako je to už ustanovené v § 9 ods.2 Zákona č.514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013, tak súd žaloby žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v celom rozsahu zamietol a keďže základ nároku uplatňovaného žalobcom nebol preukázaný, tak súd sa ďalej nemusel zaoberať výškou náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a k tomu, či táto je primeraná. Zároveň súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov konania podľa § 142 ods.1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko v súvislosti s týmto konaním mu žiadne trovy nevznikli a ani si žiadne trovy neuplatnil.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarcu vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 OSP bez prejednania na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 213 ods. 1 OSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady

konania pred súdom prvého stupňa prihladne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihladne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní predmetnej veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (článok 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky).

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorej platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani škoda. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Uvedená zodpovednosť je v ústave zakotvená v čl. 46 ods. 3.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, konkrétne či došlo v konaní k nesprávnemu úradnému postupu, vzniku škody a následne príčinnej súvislosti medzi nimi. Súd prvého stupňa po preskúmaní uvedených podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu nezistil naplnenie ani jednej z nich, ktoré by vo vzájomnej súvislosti pri naplnení spôsobili zodpovednosť štátu za škodu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (6Cdo 119/2013).

Žalobca namietal, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak by súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Žalobca však nešpecifikoval žiadne skutočnosti, na základe ktorých malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, pričom ani odvolací súd žiaden takýto dôvod nevzhladol. Navyše hoci podľa § 120 odsek 1, veta prvá OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, podľa vety druhej citovaného ustanovenia, súd (teda nie účastníci) rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Preto ani nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Skutočnosť, že súd nevykoná navrhovaný dôkaz, neopodstatňuje tvrdenie žalobcu o neúplne zistenom skutkovom stave, vzhľadom k tomu, že v uvedenom prípade sa jedná o právnu otázku, ktorú si je súd spôsobilý vyriešiť sám vzhľadom na to, že sám posúdi, či vôbec existuje príčinná súvislosť medzi tvrdením nesprávnym úradným postupom a vznikom prípadnej škody.

Právom a zároveň povinnosťou účastníka konania je zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu. V predmetnej veci sa však žalobca a jeho právny zástupca pojednávania nezúčastnil z vlastného rozhodnutia, pričom predvolanie im bolo doručené v dostatočnom časovom predstihu pred pojednávaním, so zachovaním zákonnej

päťdňovej lehoty. Svoju neúčast' však ospravedlnil mailom doručeným súdu dňa 04.02.2014, teda deň pojednávania. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu, ako aj žalovaného, ktorý tiež svoju neúčast' ospravedlnil.

Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Nitra, sp. zn. 17Er/246/2003, exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 11.06.2003, kedy došiel návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 18.06.2003. Exekučným titulom bol platobný rozkaz Okresného súdu Nitra zo dňa 13.01.2003 č.k. 2 Rob 17/03-5. Následne Okresný súd Nitra poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie v predmetnej veci. Dňa 22.11.2010 došiel súdu návrh na zmenu súdneho exekútora. Po doručení vyjadrenia oprávneného a stanoviska súdneho exekútora k návrhu na zmenu súdneho exekútora exekučný súd uznesením zo dňa 02.06.2011, č.k. 17Er/246/03-13 návrhu oprávneného o zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého.

Z fotokópie obsahu súdneho spisu Okresného súdu Nitra vedeného pod sp.zn. 9Er/724/2006 exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 09.11.2006, kedy došiel návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 14.11.2006. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 3028/06 zo dňa 03.08.2006. Následne Okresný súd Nitra poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie v predmetnej veci. Podaním doručeným súdu dňa 23.02.2010 súdny exekútor podal podnet na povolenie odkladu exekúcie a zastavenie exekúcie v časti. Následne dňa 29.10.2010 došlo podanie označené ako odpoveď na výzvu súdu - vyjadrenie oprávneného k podnetu súdneho exekútora na odklad a zastavenie exekúcie. Dňa 22.11.2010 došiel súdu návrh na zmenu súdneho exekútora o ktorom exekučný súd rozhodol uznesením zo dňa 16.04.2012, č.k. 9Er/724/2006-18 tak, že návrh na zmenu súdneho exekútora zamietol, vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju.

Z fotokópie obsahu súdneho spisu Okresného súdu Nitra vedeného pod sp.zn. 17Er/34/2003 exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 23.01.2003, kedy došiel návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 30.01.2003. Exekučným titulom v predmetnej veci bol platobný rozkaz sp.zn. 2Rob 1261/02 zo dňa 27.09.2002. Následne Okresný súd Nitra poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie v predmetnej veci. Dňa 22.11.2010 došiel súdu návrh na zmenu súdneho exekútora o ktorom exekučný súd rozhodol po doručení stanoviska súdneho exekútora uznesením č.k.17Er/34/2003-13 zo dňa 04.05.2011, ktorým vyhovel návrhu oprávneného o zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.11.2011.

Z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 9Er/207/2003 exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 14.05.2003, kedy došiel návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 27.05.2003. Exekučným titulom bol platobný rozkaz Okresného súdu Nitra č.k. 2Rob 1559/02-5 zo dňa 26.11.2002. Následne Okresný súd Nitra poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie v predmetnej veci. Dňa 22.11.2010 došiel súdu návrh na zmenu súdneho exekútora o ktorom exekučný súd rozhodol po doručení stanoviska súdneho exekútora uznesením zo dňa 10.04.2012, č.k. 9Er/207/2003-12 tak, že žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 44 ods. 5 Exekučného poriadku účinného do 31.08.2003, teda v čase začatia exekučného konania v prípade vecí vedených na súde prvého stupňa pod sp.zn. 8C/30/2013 (exekučné konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 17Er/246/2003), 8C/35/2013 (exekučné konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 17Er/34/2003) a 8C/60/2013 (exekučné konanie vedené na Okresnom

súde Nitra pod sp.zn. 9Er/207/2003), ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosť oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Na základe citovaného ustanovenia odvolací súd k žalobcom tvrdenému nedodržaniu zákonom stanovenej lehoty 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora uvádza, že v čase začatia exekučného konania ustanovenie § 44 ods. 5 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2003 neupravovalo lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Až novela účinná od 01.09.2005 (zákon č. 341/2005 Z.z.) zaviedla lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v trvaní 30 dní. Zároveň je potrebné poznamenať, že podľa ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, exekučné konania začaté pred 01.09.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.08.2005, ak odsek 2 neustanovuje inak, pričom v predmetnom prípade odsek 2 vo vzťahu k citovanému ustanoveniu § 44 neustanovuje inak. V záujme zachovania princípu zákazu retroaktivity je potrebné vychádzať z citovaných ustanovení a vzhľadom k tomu je možné jednoznačne konštatovať, že v danom prípade v čase začatia exekučného konania (v roku 2003) lehota na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora neplatila, preto ani nemohol vzniknúť stav právnej neistoty.

Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku účinného od 01.09.2005, teda v čase začatia exekučného konania v prípade vecí vedenej na súde prvého stupňa pod sp.zn. 8C/34/2013 (exekučné konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 9Er/724/2006), oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Podľa odseku 8 citovaného ustanovenia, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Na základe citovaných ustanovení § 44 Exekučného poriadku v čase začatia jednotlivých exekučných konaní, súd prvého stupňa mal rozlíšiť právny stav vzhľadom na čas začatia konkrétnych exekučných konaní, teda stav do 31.08.2005, kde zákon explicitne neupravoval lehotu 30 dní na rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora, a stav po 01.09.2005, kde už táto lehota bola zavedená novelou účinnou od 01.09.2005.

V prípade vecí vedenej na súde prvého stupňa pod sp.zn. 8C/34/2013 (exekučné konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 9Er/724/2006) exekučné konanie začalo dňa 09.11.2006 a preto bolo potrebné postupovať podľa Exekučného poriadku účinného od 01.09.2005, teda po novele, ktorá upravovala lehotu na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora. V tomto prípade exekučný súd rozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora zo dňa 18.11.2010 rozhodnutím č.k. 9Er/724/2006-18 zo dňa 16.04.2012 tak, že návrh na zmenu súdneho exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju, teda rozhodol po uvedenej lehote. Ak by aj vo veci bolo konštatované omeškanie exekučného súdu v súvislosti s rozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora, v tomto smere by museli byť naplnené aj ďalšie predpoklady zodpovednosti za škodu, ktoré však splnené neboli, tak ako to už konštatoval aj súd prvého stupňa. Žalobca totižto žiadnym spôsobom nepreukázal vznik tvrdenej škody, prípadne nemajetkovej ujmy a tiež príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Navyše odvolací súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že až do právoplatného rozhodnutia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora je oprávnený a zároveň povinný exekúciu vykonávať pôvodný súdny exekútor. Pri zmene súdneho exekútora zostávajú zachované nielen účinky pôvodného návrhu, ale aj úkony vykonané pôvodným súdnym exekútorom. V exekúcii pokračuje nový súdny exekútor tak, že naväzuje na úkony vykonané pôvodným súdnym exekútorom. Vzhľadom k tomu v čase od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora až do rozhodnutia exekučného súdu exekúciu vykonáva pôvodný súdny exekútor a preto ani v tomto smere nemohlo dôjsť k vzniku škody.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd môže len konštatovať, že nedošlo k porušeniu povinnosti rozhodnúť o návrhu na zmenu súdneho exekútora v primeranej lehote, a teda k stavu právnej neistoty a k prieťahom v konaní namietaných žalobcom ani nemohlo dôjsť. Navyše exekučný súd v uvedenej veci ani žiadnou lehotou na vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora nebol viazaný.

K námietke žalobcu, že súd rozhodoval na základe inšpirácie novou právnou úpravou odvolací súd uvádza, že čo sa týka citácie ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci súdom prvého stupňa, toto citoval v správnom znení, teda v znení účinnom do 31.12.2012, pričom aj obe ustanovenia na daný skutkový stav správne aplikoval. Uvedené preto nemá žiaden vplyv na nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a vzhľadom k tomu je aj táto námietka nedôvodná.

Zároveň odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu k § 9 ods. 2 zákona č. 412/2012 Z.z. z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhradu škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by to mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prieťahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd Slovenskej republiky. Taktiež aj novela § 9 ods. 2, 3 presne upravila prieťahy v konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené konštatovania odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nenaplnil ani jednu z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu vymedzených zákonom č. 514/2003 Z.z., ako ani nepreukázal, že by mu vznikla akákoľvek majetková škoda, resp. nemajetková ujma v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 odsek 1, v spojení s § 140 odsek 1, § 151 odsek 1 veta prvá a § 224 odsek 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik týchto trov ani nevyplyva, a teda mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.